

2009 - 2 Dynamis

Informační bulletin Evangelikálního teologického semináře v Praze

Seminář EXPANDUJTE!

ETS organizuje, pořádá, chystá, zkoumá vzdělávací potřeby Církví, aktuálně nově upravuje kurzy na míru sborů, prakticky připravuje pracovníky v Církvi. . .

Jak se studuje dálkařům?

Zeptali jsme se Jany Matulíkové

1 Jaký obor na ETS studuješ?

Studuju sociálně pastorační práci.

2 Co ti studium dává/berě?

Dává mi spoustu kontaktů s lidmi, které bych

jinak nepoznala a spoustu nových znalostí.

3 Můžeš již teď, během studia, něco použít v praxi vedoucího?

Samozřejmě, obzvlášť komunikační praktiky, abych zbytečně nezraňovala tím, že moje komunikace s „klientem“ bude mizerná a neefektivní.

4 Komu bys dálkové studium doporučila?

Asi tomu, kdo má dostatek volného času, případně je časově flexibilní :-). Samozřejmě každému, kdo má povolání od církve k tomu, aby sloužil pastorační, a cítí, že potřebuje doplnit znalosti, aby jeho služba nebyla založená jen na dobré vůli a ochotě ostatním pomáhat, ale měla i základ v určité odbornosti.

Dále to popsala Magda Loutanová

1 Kurz se týkal „Pastorační dovednosti“.

Délka 3. měsíce, hodně samostatně domácí přípravy, ale užitečné. Ústřední myšlenka – jak dobře komunikovat a dobře naslouchat při pastoračních rozhovorech a nejen těch. Jak tyto rozhovory dobře zpracovat, vyhodnotit, rozebrat, aby bylo dotčenému co nejlépe pomůženo.

2 Klady a zápory.

Vzhledem k tomu, že to byl vůbec můj první kurz na toto téma, oslovilo mě tam dost věcí. Čerpal jsem převážně ze dvou knih, které jsou velmi srozumitelně a použitelně napsané, vřele doporučuji je vlastnit (1. Jaro Křivohlavý – Povídej, naslouchám; 2. F. S. von Thun – Jak spolu komunikujeme).

Bylo zde spousty vzájemné praxe, což vyžaduje někdy určité vyjítí ze své ulity, ale v konečném důsledku velmi obohacující a obcerstvující, než kdyby to byla jen samá nalejvárná informací. (manželé, kteří kurz vedli, mají moji pochvalu).

3 Nové nabyté vědomosti v praxi.

Jistě je z čeho čerpat. Kurz byl hodně intenzivní a nabyté vědomostmi a praxí. Pomohl mi víc si uvědomit jedinečnost osoby, s kterou rozhovor vedu, víc se v rozhovoru orientovat, mám touhu víc dotčenému naslouchat, vcítit se do jeho potřeb než vynesu svůj názor

Kalendář akcí

25. – 29. května	Teologie Starého zákona, Viktor Ber
31. května	Termín odevzdání přihlášek ke studiu
5. června	Přijímací zkoušky
12. – 16. června	Odpuštění jako nástroj pastorační, Dan Green
21. srpna	Přijímací zkoušky – náhradní termín
17. října	Den ETS: imatrikulace prvních ročníků, vyslání absolventů
5. – 6. listopadu	Konference na téma: SPIRITUALITA V MATERIÁLNÍM SVĚTĚ.

Letní škola ETS

6. – 9. srpna **Vedení chval a písní, vedení bohoslužby**, vede Tomáš W. Pavlíček a Pavel Černý.

10. – 14. srpna **Teorie a praxe pastorační**, vede Pavel Raus.

Pokračování vícerýchlostního **kurzu starozákonní hebrejštiny**, vede Viktor Ber a Lydie Kucová.

21. – 26. srpna **Novozákonní řečtina** pro pismáky a také pro studenty dálkového studia, kteří mají obavy, zda zvládnou řečtinu v novém školním roce, vede Jan Valeš.

Cena všech kurzů je 1250 Kč + strava a ubytování.
<http://etspraha.cz/public/ls/>

(soud), s tím se potýkám a to souvisí též s mojí vnitřní proměnou charakteru a to nejde ze dne na den. Chtěla bych se v tom však zlepšit, aby koneckonců člověk ve finále dotčenému co možná nejlépe pomohl a při tom udělal co možná nejméně chyb a ještě stačil zůstat normální :) O to koneckonců jde. Myslím, že tento kurz tomu hodně napomohl.

4 Pokud mohu mluvit za sebe, mohu ho jen doporučit.

Kurzy pro pastory!

Jak se líbil kurz pastorovi KS Lubomíru Ondráčkovi.

• Nedávno jsi absolvoval kurz na ETS, čeho se týkal?

Absolvoval jsem kurz pastorační práce pod vedením Dany Staňkové a jejího manžela. Byl to kurz pro pastory a další vedoucí v KS.

• Můžeš udat několik kladů popř. záporů takového vyškolení?

Bylo výborné, že kurz vedl člověk, který kombinuje psychologické vzdělání s jasnými biblickými principy. Vyučování mně pomohlo se zorientovat v některých otázkách komunikace. Zvláště popsat, z čeho se skládá komunikace člověka a jak reagovat, když tam něco chybí. V rámci vyučování bylo mnoho praktických aplikací. Nevýhodou bylo, že to byla trochu „nalejvárná“. Vždy pátek večer a sobota jednou měsíčně a tak to byl dost velký nápor.

• Použil jsi některé nově nabyté vědomosti již v praxi?

Používám je v rozhovorech s lidmi. Myslím, že se mně daří lépe slyšet, co člověk ve skutečnosti říká. Neorientovat se jen podle slov. Poznat, když třeba vůbec nemluví o emocích a mluví jen fakta a opačně a vést ho dále. Také plánuji některé poznatky předat vedoucím skupinek v našem sboru. Myslím, že pro ně budou užitečné.

• Doporučil bys tento kurz ostatním pastorům?

Určitě. Myslím, že bylo škoda, že více pastorů z KS nevyužilo této nabídky.

Učení o světské moci

Reflexe reformačních konfesí

Předmět: Dějiny dogmatu

Vedoucí předmětu: Mgr. Robert Hart

Zpracoval: Ondřej Kubů

I. Úvod

V následující práci se pokusím na základě 4 reformačních konfesí (České a Bratrské konfese, Augsburského a 2. Helvetského vyznání) stručně reflektovat přístup české i světové reformace ke světské moci. Téma se mě osobně dotýká, neboť již částečně jsem, a doufám, že v budoucnu budu naplno, zapojen v jedné ze světských mocí, konkrétně v moci soudní. Vzhledem k tomu se pokusím vyvodit na základě zkoumaných dogmatických textů určité aplikační závěry pro dnešní vztah křesťana k moci veřejné.

II. Veřejná moc a křesťané

Pokud mě něco skutečně překvapilo při čtení relevantních částí výše zmíněných konfesí, je tím vysoká míra shody všech věroučných textů v nahlížení na vztah věřících, resp. i církve, ke světské moci. Nutno ovšem poznamenat, že systematika jednotlivých vyznání je značně rozdílná, přesto se dá říci, že všechny konfese v naznačeném vztahu sledují totožná témata: původ a účel světské moci, rozsah povinností světské vlády a věřících.

II.1 Zdroj a účel světské moci

Na základě Písem je nepochybné, že i světská moc, jako jakákoliv jiná, má svůj původní zdroj v Bohu samotném, v Pánu pánů a Králi králů. Bůh ustanovil vrchnost ke spravování pozemských veřejných věcí

a zabezpečení fyzických potřeb občanů, k tomu, aby čestní a spravedliví lidé mohli při dodržování zákonů pokojně a klidně žít.

Také ve světské moci je tudíž cosi dobrého, jakkoli se nám to dnes nemusí zdát pravděpodobné. Světská vláda má tím pádem vždy dánu určitou možnost to dobré ve svých základech hledat a k tomu se vracet. Zároveň je ve všech reformačních konfesích dobře patrné jasné odlišení moci světské a církevní, což mohlo být v dané době určité novum, neboť katolická věrouka již za sebou měla období, kdy se snažila pod křídla církevní suverenity zahrnout obě moci, byť při vědomí jejich odlišnosti.

Vzhledem k Božímu původu veřejné moci, není zapovězeno křesťanům na této moci participovat, a to ať už aktivní účastí na výkonu vrchnostenských oprávnění, tak pasivně

dodržováním zákonů či jiným způsobem. Tyto vývody však výslovně obsahuje pouze **Augsburské vyznání v čl. XVI.**, kde je řečeno, že „...*křesťané mohou beze hříchu zastávat úřady vrchnostenské a knížecí, konati soudy podle císařských a jiných platných zákonů, podle práva zločincům ukládati trest smrti, podle práva, konati vojenskou službu, uzavírat podle zákona smlouvy, míti majetek, přísabati na vyzvání úřadů, ženiti se a vdávati se.*“ Naopak jsou v témže článku Augsburského vyznání důrazně odsuzovány skupiny křesťanů, které takovouto participaci na veřejné moci křesťanům zakazují, podobně je silně protianarchistický i **čl. XXX. 3. a 5. II. Helvetského vyznání**. Oproti tomu obě české konfese jsou ohledně účasti křesťanů na veřejné moci výrazně zdrženlivější. **České vyznání** je ohledně tématu světské moci vůbec velmi stručné, takže není ani divu. **U Bratrského vyznání** zřejmě lze vzhledem k původnímu nazírání Jednoty na mocné tohoto světa spatřovat ve strážlivém přístupu spíše posun k větší otevřenosti, neboť účast křesťanů ve veřejném prostoru ve své konfesi sepsané přibližně 100 let od vzniku Jednoty nijak nezapovídá.

II.2. Povinnosti vlády

Jednotlivé konfese obsahující v různých míře také katalogy povinností světské vlády, které by měla dodržet. Nejzdrženlivější je opět

Studenti
Nová rubrika. Milí studenti, rádi zveřejníme vaše vzorné (dobře oznámkované) práce. Adresa, kam je možné práce, případně stručné komentáře k již zveřejněným textům posílat je na poslední straně.

České vyznání

které se povinnostmi světské moci nezabývá vůbec.

Výslovně nemá jednotlivé povinnosti shrnuty ani **Augsburské vyznání**, vymezuje je však negativně ve vztahu k popisu kompetencí církevní moci. Proto se dá z jeho čl. XXVIII. věnovanému církevní moci vyvodit, že úlohou moci světské je především bdění nad pozemským řádem společnosti, a to prostřednictvím politické správy, zákonodárství a soudů.

Podrobně jsou naproti tomu povinnosti vlády stanoveny ve **II. Helvetském vyznání**. Základní schéma je ale podobné jako u vyznání Augsburského, tedy světské moci je svěřena pravomoc při správě veřejných věcí, zachování míru, stanovování zákonů a vykonávání soudů nad těmi, kdo je porušují. Vláda je též oprávněna vést válku, usilovala-li předtím poctivě o mír a nelze-li již jinak ochránit obyvatele. Ve II. Helveticu je ale také podotknuto, že svých povinností se vláda zhostí nejlépe tehdy, bude-li „*podle příkladu přesvatých králů a vládarů lidu páně podporovati kázání pravdy a čistou víru, vymýjí-li lži a všecku pověru se vši bezbožností a modlářstvím a bude-li hájiti církev Boží.*“ Autoři zároveň krom tohoto zaslíbení vyslovují, že povinností svaté vlády je i péče o náboženství, a že takto církvi přátelsky nakloněná vláda je velice užitečným údem církve.

Zajímavý náhled na povinnosti vlády přináší pak **Bratrské vyznání**. To je specifické kritickým odstupem vůči vládě, neboť jednak shodně jako výše zmíněné konfese vymezuje povinnosti vlády při správě věcí veřejných, zároveň ale také ukládá vládě, jednak aby nezapomínala na původ své moci a vydávala počet ze svého vládnutí Bohu, aby se nestala nástrojem moci zlé, jednak, a v neposlední řadě, i to, aby se nestyděla chránit evangelium a bojovat proti zlu.

II.3 Povinnosti věřících

Poměrná shoda mezi konfesemi panuje i při náhledu na povinnosti věřících křesťanů vůči vládě. Pokud nějaké rozdíly, kromě těch formulačních, vyvstávají, dokládají spíše celkový přístup konfesí ke světské moci. Zatímco světové konfese vnímají dle mého světskou moc velmi pozitivně, od čehož se odvíjí i podrobné vymezení občanských povinností, české konfese, resp. především Bratrské vyznání, je ve vztahu ke světské moci mnohem opatrnější, a podrobněji například vymezuje hranice pravomocí světské vlády, kterou pokud vláda překročí, nemůže již vyžadovat poslušnost od křesťanských poddaných, neboť v takovou chvíli je třeba více poslouchat Boha než lidi.

Všechny konfese považují za legitimní

vymáhání dodržování světských zákonů ze strany vlády pod hrozbou trestní sankce, věřící by tudíž měli vládu poslouchat, ctít ji, řádně platit daně a jiné poplatky, aby se jakýmkoliv postihům vyhnuli. Důvod poslušnosti však nemá být jen hrozba trestu, neboť toho jsou schopni i nevěřící, ale především Boží příkaz poslušnosti, zachování Božího ustanoveného řádu a vlastní snaha zachovat si dobré svědomí před Pánem. Za vládu bychom se dle II. Helvetské konfese dokonce měli modlit a milovat ji jako otce.

IV. Závěry pro dnešní církev

Z uvedeného shrnutí vidíme, že náš dnešní postoj k vládě je teologicky velmi blízký reformačnímu pojetí. Základy učení o světské moci jsou sice ve zkoumaných konfesích po-

loženy dosti stručně, zároveň však nic podstatného nechybí.

Problémem v dnešní církvi, a to nikoli neobvyklým, je spíše uvedení učení do praktického života církve a jednotlivých křesťanů. Možná příliš často zapomínáme, že zdroj světské moci je v samotném Pánu, a my ji máme věrně a loajálně poslouchat. Naopak někdy zase spíše zapomeneme, že i Bohem ustanovená moc má tendenci korumpovat své nositele ve prospěch toho Zlého. Potřebujeme proto stále reflektování kroků státní moci, avšak nikoli na základě toho, co se nám líbí a hodí, ale na základě Písma.

Povzbudivé pro mne osobně je, že reformátoři vidí jako přípustné zapojení křesťanů ve veřejné moci. Zároveň ve vyznání našich otců víry vidím jistou střízlivost v tom, co

zde křesťané mohou dokázat. Participace na veřejné moci se totiž nemá používat jako nástroje evangelizace „poddaných“, jako prostředku spásy, ale právě jen k tomu, aby byly dobře a spravedlivě naplněny Bohem dané cíle vládnoucí moci.

Pro každého křesťana pak platí biblická výzva obsažená v **II. Helvetském vyznání** – modlete se za své představené. Proto se připojme k modlitbě, kterou pojednání o vládě v této konfesi končí: „*Prosíme Boha Otce našeho nejmilostivějšího v nebesích, aby požehnal vládařům lidu i nám a veškerému svému lidu pro Ježíše Krista, Pána a Zachránce našeho jediného, jemuž chvála a sláva i díky činění na věky věků, Amen.*“

Výroční zpráva o činnosti ETS v roce 2008

V říjnu roku 2008 škola čítala 31 denních studentů (z toho 15 teologů), 61 dálkařů (z toho 27 teologů) a dalších 18 studentů bakalářského programu sociální práce. Výuku zajišťuje celkem 43 učitelů (z toho 3 na částečný úvazek, ostatní externisté). Vyšší počet vyučujících (o 13 více než před rokem) souvisí s rozvíjením programu sociální práce. Každý z těchto 43 učitelů je cennou personální investicí do života církvi v ČR. V průběhu roku 2008 jsme přivítali několik významných zahraničních lektorů: novozákoník Don Carson, ředitel poradenské kliniky Dan Green nebo Tony Kalma, zakladatelka organizace *Pražské Jaro na podporu pastorační práce v ČR a SR*. Letos se těšíme opět na Daniele Greena s kurzem o odpouštění nebo Jay Phelana z North Park Semináře a jeho výklad učednictví podle Markova evangelia.

Nový obor pastorační sociální práce

V září 2008 se dovršil dlouhý proces vzniku nového oboru sociální práce na ETS – s nově schválenou akreditací po tříletém přibližování stávající výuky novému studijnímu oboru máme ve třech ročnících denního i dálkového studia 50 studentů sociální práce, kteří studiem získají potřebnou kvalifikaci podle zákona o sociálních službách. Škola je členem Asociace vzdělavatelů v sociální práci. Obor sociální práce vznikl jako vhodné zastřešení jedinečného programu pastorační práce, který dříve fungoval pod teologií. Kombinace pastorační a sociální práce nabízí dobré uplatnění absolventům pastoračního programu.

Naši absolventi

V červnu své studium dokončilo úspěšným složením závěrečných zkoušek 8 studentů: Ladislava Applová, Marie Dobrkovská, Patrik Horváth, Aleš Pinkas, Lenka Staňková, Michal Vaněk, Irena Vltavská a Michaela Žumárová. Všem čerstvým absolventům přejeme další růst a zmocnění ke službě.

V plno úvazkové službě v církvi dnes stojí 68 seminaristů (tj. jak absolventů, tak těch, kdo studovali déle jak 2 roky, třebaže pak nedokončili): z toho 49 v CB, 14 v jiných církvích, 4 misionáři a také řada manželek kazatelů. Ukazuje se, že mnozí absolventi potřebují po dostudování ještě nějakou dobu zrání dříve než vstoupí do plno úvazkové služby. Několik desítek jich dále slouží ve staršovstvech.

Projekty ETS v roce 2008

V lednu 2008 seminář úspěšně dokončil projekt podporovaný Evropskou unií a rozpočtem ČR na téma *Harmonické využití rovného postavení mužů a žen ve společnosti*. Projekt přinesl řadu příležitostí vstoupit s biblickými důrazy do sociální politiky, která výrazně ovlivňuje podmínky života rodin. V projektu také vzniklo 6 publikací, které jsou ke stažení na www.pracearodina.cz.

Listopadová teologická konference sledující *Vliv reformace na církev a dnešek* získala řadu ohlasů, nejen díky otázkám role kalvinismu ve vývoji západní kapitalistické ekonomiky. Přednášky a další texty vyjdou v rámci letošních dvou čísel nového časopisu zaměřeného na duchovní život *Theologia vitae*, který vydává Sdružení evangelikálních teologů (SET).

Hospodaření

Návrh rozpočtu na rok 2008 počítal s výdaji ve výši 4018 tis. Kč. Díky úspornému chodu školy však byly výdaje ve výsledku nižší. Třetinu příjmů tvoří prostředky od MŠMT, více jak ¼ tvoří dary jednotlivců, církvi (vč. CB) i organizací a téměř 20% je ze školního a kurzovního. Na výdajové straně 70% tvoří odměny pracovníků školy. Naši učitelé jsou našim největším pokladem, kvůli kterému studenti na ETS přichází.

Jsmo vděční za podporu Církve bratrské, která nám výrazně pomáhá pokrývat pravidelné výdaje školy. Podle usnesení z května 2008 se sbory CB rozhodly podporovat ETS

ve výši 10% nákladů na hlavní činnost. Polovina (tj. 5%) je řešena fakturou podle počtu členů, druhá polovina se očekává od sbírek v souvislosti s nedělí ETS na sborech.

Sbory všech církví mohou zvat učitele, studenty či absolventy na neděle ETS. Obvyklou součástí takové neděle je výklad Božího slova (učitelé mohou mít také přednášku pro sbor či pro veřejnost), prezentace služby ETS a případně finanční sbírka. E-mail: nedele@etspraha.cz.

Další směřování ETS

Rada ETS řeší řadu otázek týkajících se dalšího směřování. Kvůli tomu jsme v březnu 2008 podali žádost o klíčový evropský grant v operačním programu Adaptabilita škol na potřeby trhu práce, který však nevyšel. Obsah tohoto grantu uskutečňujeme podle možnosti i bez finanční podpory státu. Např. od března 2009 probíhá výzkum vzdělávacích potřeb, jehož výsledky by měly být brzy zveřejněny. Dále ředitel ETS navštívil v listopadu naše zahraniční partnery v USA s otázkami po možnostech další spolupráce. Vzhledem k nižšímu počtu zájemců o studium sociální práce v loňském roce se nyní snažíme oslovit případné zájemce z evangelické či katolické církve, kteří se mohou identifikovat s osobní zbožností a úctou k Písmu. Dlouhodobým trendem je také rozšiřování nabídky kurzů pro veřejnost, kterou usnadní nový internetový portál. Kalendář událostí v ETS je k dohledání ve formátu iCal na http://juda.etspraha.cz/calendar/ets_main.ics.

Evangelikální teologická konference 5. – 6. listopadu 2009 bude na téma: *Spiritualita v materiálním světě: Současná doba jako příležitost k obnově duchovního života*.

–Jan Valeš, ředitel ETS–
Zprávu schválila Rada ETS dne 21. 4. 2009

Studenti, studování, studium...

Podle hesla „škola hrou“

Dynamis – občasník pro přátele ETS
ročník 10, číslo 2009 – 2 vyšlo 18. května 2009
redakce: Anna Slobodová

Náklad: 1000 ks, Náklady na jeden výtisk činily 7,80 Kč

Evangelikální teologický seminář – Vyšší odborná škola teologická a sociální

Stoliňská 2417/41A, 193 00 Praha 9 Telefon: 281 921 734 Fax: 281 922 989

Bankovní spojení: KB, č.ú. 27-32 52 49 02 57 / 0100

e-mail: info@etspraha.cz web: <http://www.etspraha.cz>